

ที่ กต ๑๒๐๖/๒๑๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

กอก. รับที่ ๑๖๘

วันที่ 23 ก.พ. 2561

เวลา 10:00 น.

เรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อประเด็นทะเลจีนใต้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๑๔๔๘๔ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๖๘๑๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างคำสั่งจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อประเด็นทะเลจีนใต้

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ อนุมัติให้ประเทศไทยเข้าร่วมในปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: DOC) ตามสาระและเงื่อนไขที่กำหนด และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง ๒ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบกรอบการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) ตามหลักการสำคัญสำหรับการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อประเด็นทะเลจีนใต้มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เนื่องจากเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศจีนได้ร่วมกันลงนามในปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ซึ่งข้อ ๑๐ ของปฏิญญา ระบุว่า “ภาคีที่เกี่ยวข้องยืนยันว่า การรับรองประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้จะส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคยิ่งขึ้น และตกลงที่จะดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวในท้ายที่สุด บนพื้นฐานของฉันทามติ”

๑.๒ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่กรุงมะนิลา ได้มีการหารือในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทะเลจีนใต้ ดังนี้

๑.๒.๑ การเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ที่ประชุมฯ ได้ประกาศให้เริ่มต้นการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) อย่างเป็นทางการ และมอบหมายให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน-จีนว่าด้วยการปฏิบัติตามปฏิญญา (ASEAN-China Senior Officials' Meeting on the Implementation of the Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: SOM on DOC) และที่ประชุมคณะทำงานร่วมอาเซียน-จีนว่าด้วยการปฏิบัติตามปฏิญญา (ASEAN-China Joint Working Group Meeting on the Implementation of the Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: JWG on DOC) เป็นกลไกหลักในการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ตามปฏิญญา

๑.๒.๒ การปฏิบัติตามปฏิญญาวาด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ที่ประชุมได้รับรองปฏิญญาสำหรับทศวรรษเพื่อการคุ้มครองชายฝั่งและสิ่งแวดล้อมทางทะเลในทะเลจีนใต้ ค.ศ. ๒๐๑๗-๒๐๒๗ (Declaration for a Decade of Coastal and Marine Environmental Protection in the South China Sea ๒๐๑๗-๒๐๒๗)

๑.๒.๓ ความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีผลประโยชน์ร่วมกันในทะเลจีนใต้ ที่ประชุมสนับสนุนการส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างอาเซียน-จีน เพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจและสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้เสนอในที่ประชุมด้วยว่า อาเซียนกับจีนควรมีโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในทะเลจีนใต้ เช่น การปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งรวมถึงการจัดการขยะทะเล

๑.๓ พัฒนาการล่าสุด ประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนอยู่ระหว่างการหารือเพื่อเตรียมการสำหรับการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) โดยที่ประชุม JWG on DOC ครั้งที่ ๒๒ เมื่อวันที่ ๒๙-๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่กรุงมะนิลา ได้เห็นชอบให้เจ้าหน้าที่เทคนิคเข้ามามีส่วนร่วมในการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ในลักษณะเฉพาะกิจ โดยในช่วงครึ่งปีแรกของปี ๒๕๖๑ ให้มีการประชุม JWG on DOC ๒ ครั้ง ตามด้วยการประชุม SOM on DOC ๑ ครั้ง และในช่วงครึ่งปีหลังของปี ๒๕๖๑ ให้มีการประชุม JWG on DOC ๒ ครั้ง และ SOM on DOC ๑ ครั้ง เพื่อให้การเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ที่ประชุม JWG on DOC จะเน้นการดำเนินงาน ๓ เรื่อง ได้แก่ (๑) การเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) (๒) การปฏิบัติตามปฏิญญาวาด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) และ (๓) การส่งเสริมโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีผลประโยชน์ร่วมกันในทะเลจีนใต้ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับจีน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่เสนอโดยนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมความไว้วางใจและสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC)

๑.๔ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ อนุมัติให้ประเทศไทยเข้าร่วมในปฏิญญาวาด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ตามสาระและเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนการแก้ไขปฏิญญาฯ เพิ่มเติมในภายหลังที่มีใช้เรื่องสารัตถะสำคัญ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามปฏิญญาฯ

๑.๔.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รับทราบแนวทางการจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Framework of a Code of Conduct) และเห็นชอบกรอบการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ตามหลักการสำคัญสำหรับการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้

๑.๕ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อประเด็นทะเลจีนใต้จะเป็นกลไกสำคัญในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยในการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) และการปฏิบัติตามปฏิญญาวาด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ตลอดจนโครงการความร่วมมือซึ่งสอดคล้องกับแนวทางเสนอโดยนายกรัฐมนตรี เช่น การปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่รวมถึงการจัดการขยะทะเล ซึ่งจะมีเนื้อหาสาระและประเด็นสำคัญเชิงนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่อาจมีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงอยู่ในข่ายที่ควรนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาวาด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเสนอเรื่องดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนจะเริ่มต้นการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) และการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ตลอดจนโครงการความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ในการประชุม JWG on DOC ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึง ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่เมืองญาจาง (Nha Trang) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ดังนั้น การจัดตั้งกลไกในโอกาสแรกจะทำให้สามารถจัดการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดท่าทีของไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมผลประโยชน์ของไทยต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ การจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) เป็นการปฏิบัติตามข้อ ๑๐ ของปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือให้เกิดสันติภาพและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้

๔.๒ การส่งเสริมการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) โดยเฉพาะการส่งเสริมโครงการที่เป็นรูปธรรมและมีผลประโยชน์ร่วมกันในทะเลจีนใต้ เช่น การปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งรวมถึงการจัดการขยะทะเล

๔.๓ การประชุม SOM on DOC และ JWG on DOC จะเป็นกลไกหลักในการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) และการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ตลอดจนโครงการความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเลซึ่งรวมถึงการจัดการขยะทะเล โดยกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นผู้นำในการเจรจาเรื่องนี้กับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ และจีน โดยหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยอย่างใกล้ชิด

๔.๔ โดยที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยจะเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ดังนั้น คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อประเด็นทะเลจีนใต้ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องซึ่งจะมีการจัดตั้งต่อไปตามลำดับ จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการดังนี้ (๑) การปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) (๒) กระบวนการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) และ (๓) โครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมความไว้วางใจและสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าร่วมในปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) ตามสาระและเงื่อนไขที่กำหนด โดยข้อ ๑๐ ของปฏิญญาฯ ระบุว่า “ภาคีที่เกี่ยวข้องยืนยันว่า การรับรองประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้จะส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคยิ่งขึ้น และตกลงที่จะดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวในท้ายที่สุดบนพื้นฐานของฉันทามติ”

๙.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รับทราบแนวทางการจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Framework of a Code of Conduct) ให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาจัดทำประมวล

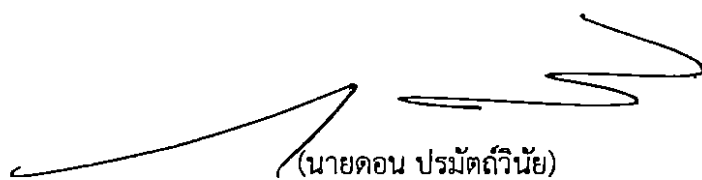
การปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) และรับทราบว่า ประมวลผลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ซึ่งจะเป็นผลสุดท้ายของการเจรจาตามกรอบการเจรจาข้างต้น อาจเป็นเอกสารที่จะต้องมีการลงนามให้มีผลผูกพันทางกฎหมายในลักษณะที่ก่อให้เกิดพันธกรณีระหว่างรัฐบาลภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ อาจเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผลการเจรจา

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อประเด็นทะเลจีนใต้ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานและมืองค์ประกอบดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อเป็นกลไกในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของไทยต่อการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ (DOC) การเจรจาจัดทำประมวลผลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) และโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและมีผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะเสริมสร้างความไว้วางใจและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้ รวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเจรจาจัดทำประมวลผลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ตลอดจนมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมผลประโยชน์ของไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและองค์กรระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๑๐, ๑๔๓๔๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๒